

Bralni izziv - beremo skupaj v šoli in doma

Pogosto lahko preberemo, da mladi ne berejo radi, da berejo premalo, da sploh ne berejo ... - a to ne drži! Morda res ne berejo romanov slovenskega realizma, Shakespearjevih dram ali Župančičeve poezije, berejo pa. Nekateri mladinske romane, drugi romane v angleščini, tretji strokovne članke, četrti zgodovinske knjige - in vse to šteje.

Morda je bolj kot to, kaj kdo bere, pomembna motiviranost za branje. Spodbujanje le-te je gradnik bralne pismenosti, ki jo razvija tudi projekt Objem, zato sem se odločila, da v šolskem letu 2020/21 eno uro slovenščine mesečno namenimo skupnemu branju, s čimer smo se pridružili tudi Nacionalnemu mesecu skupnega branja (NMSB).

Septembra in oktobra smo tako v oddelkih 1. a, 2. a in 3. b programa gimnazija izpeljali tri takšne ure. Dijaki so s seboj prinesli tisto, kar so takrat tudi doma brali (pesmi, romane, revije), bralno gradivo so tako izbrali glede na svoj interes, brez prisile, le redki so prišli brez, a sem imela kupček knjig zanje. Skupno branje je potekalo mirno, vsak je zavzel bralni položaj, ki mu je najbolj ustrežal, in smo začeli.

Dijaki 2. a med branjem v šoli

V prvem letniku smo samo brali, v drugem smo si povedali, kaj beremo, v tretjem pa smo se pogovarjali malo več. Sklenili smo: Še bomo tako brali, ker nam je všeč in ker je tudi zabavno.

Sredi oktobra pa smo zaradi epidemioloških razmer pričeli pouk na daljavo in naš načrt je šel malce v karanteno, potem pa smo ga oživili. Skupno branje v šoli smo nadomestili z branjem doma in šolskemu pogovoru o njem ali pa so dijaki kot dokaz zapisali par besed v spletno učilnico.

Na veseli dan kulture, 3. decembra, so bili dijaki 3. letnika postavljeni pred poseben izziv: prebrati parodijo Jurčičevega Desetega brata, ki ga je v verzih mojstrsko preoblikoval Ivan Rob. Ponujam vam dva odziva.

»Prebrala sem parodijo Desetega brata in zdela se mi je zelo zanimiva. Glede na to, da ne berem rada, me je presenetilo, ker me je res pritegnila. Brala sem jo z veseljem in z lahkoto. Parodija se mi zdi bolj zanimiva kot originalno delo in celo bolj razumljiva. Super bi bilo, če bi tudi v šoli prebrali več takšnih del.«

»Verzi so res mojstrski in besedilu dodajo določeno dinamiko, a v tako obliko besedila sem se nekoliko težje vživel.«

Februarja je dijake omenjenih oddelkov čakal kulturni izziv: najprej so sami izbrali pesniško zbirko, roman, zanimiv članek ... in eno uro samostojno brali, nato pa so morali za svoje domače pripraviti bralne minute in jim prebrati, kaj jih je nagovorilo. Lahko pa so ta kulturni izziv izpeljali tudi drugače: doma so se se dogovorili in skupaj brali - vsak zase ali pa drug drugemu.

In kakšen je bil odziv na ta kulturni izziv? Nekaj zapisov je pristalo v aplikaciji Linoit, nekaj pa v spletni učilnici.

“Sprva so bili moji družinski člani nekoliko presenečeni nad skupnim branjem Kralja na Betajnovi oz. da smo imeli dijaki takšno nalogo, nato pa se jim je zdelo zanimivo. Dogovorili smo se, da bomo skupno branje v prihodnosti ponovili.”

“Sama zelo rada berem, z družino pa običajno ne beremo drug drugemu, razen kakšen delček in pa, ko sem bila še otrok, pravljice. Vsem pa nam je bilo skupno branje zanimivo in zabavno.”

“Bilo je zanimivo. Všeč mi je bilo, da sem nekaj počel skupaj s svojo sestro.”

“Brala sem skupaj z babi, saj edino ona rada bere. Prebrali sva eno poglavje in se potem o tem poglavju pogovarjali. Obedve sva knjigo Gejša že v celoti prebrali, vendar sva morali malo osvežiti spomin. Všeč mi je skupno branje, saj se rada potem z nekom pogovorim o vsebini knjige.”

Glede na zapise dijakov mislim, da je ideja skupnega branja pristala na plodnih tleh in upam, da bodo s tem, tako kot so zapisali, tudi nadaljevali. Vsekakor bomo takšnemu branju namenili še kakšno šolsko uro, saj je branje, kot je zapisal en dijak »ena temeljnih veščin, potrebnih za širjenje besednega zaklada. Poleg tega je dobra prostočasna aktivnost, pomembna za razvoj kreativnosti ter razmišljanja.«

Skupno branje nas tudi poveže, zato vse vabim, da izberete takšen način druženja. V šoli, doma ali pa v parku, ob jezeru. Sprejmete ta bralni izziv?

Vanja Novak, prof. slov. in lik. um.